

պարն Արեւիքու լին պիտի կատարել, որ յիշեալ գետնաշինութեան առաջին թարգմանն է :

— Կողմնակից գետնաշինութեան սրբազան թանգարանը իւր գետնաշինութեան պաշտօնատարացեալ քանի մը անդիւրացի երեւելի անձանց, որ են լրատ Լինգոնը, իւր եղբայրը լրատ Ռոպերդ Ղլինդոն և պարտնայք տը Վերնոն և տը Հարգուր Զարգանի տրբունի պարտնայք գնաց անցեալ շաբթու Լրտնայք ըստած անդ զիսկան շագենաւով, և ներկայացաւ օգոստոսիս Կայսեր, որ մեծ մարդ տար թիւ և յարգանք ընկալաւ Սեծին Բրիգանիոյ երեսփոխանը, նմանապէս յիշեալ մեծագոյն ճանապարհ հորդները : Լրտնայքն գործոց պաշտօնայ Լին փաշան, և կոյսերական ատենին թարգման Կուրէտտին պէյը, նմանապէս Բիսմիլ պէյը առաջակց էին այս ունկնդրութեանը :

— Երտ Լինգոնը, իւր եղբայրը լրատ Ռոպերդ Ղլինդոն, և պարտնայք տը Վերնոն, և տը Հարգուր այս օրերս մեկնեցան Նիզիպոս երթարու Լաք ըստած պատուական նաւով, որ լրատ Լինգոնին ստացուածն է :

— Երտ Լինգոնը ժամանակին ծանր պարտքաները գրեթէ բոլորովին փոխուեալով, կայսերական կառավարութիւնը արժան համարեցաւ ի բաց արձակել 35 հարար հողի ազգային զորքին (րետիֆ) որ մայրաքաղաքս կը գտնուէին : Երտ կարգադրութիւնը անտարակոյտ մեծապէս պիտի թեթեւցնէ կառավարութեան գանձուն ծանրութիւնը :

— Կողմնակից պատերազմական շագենաւ Օպին առաջին անգամ ամսոյ 26ին հասաւ ի Կոստանդնուպոլս : Կողմնակից նաւատորմիցն հարկաւոր նաւակներ բերելով սրբազան թանգարան Բենիկին :

— Երտ Լրտնայքն մայր փոխանորդ զմի անգամ գերապատիւ Յօհաննէս Արքեպիսկոպոսը անցեալ ամսոյ 23ին Սամաթիոյ սուրբ Գէորգ կեղեցին գնաց, ուրտեղ երկու բահանայ ձեռնադրեց, որոնք հոգեորական ժողովն արդէն արժանաւոր ընտրուած էին իրենց բարի վարուբը և բաւական տեղեկութեամբը քրիստոնէական վարդապետութեանց՝ ըստ աւանդութեան Հայաստանեայց Կաթողիկէ սուրբ կեղեցոյ : Երտ բաւականներէն մէկը՝ Բակիւտարու սուրբ Կաթողիկէցոյն վրայ, և միւսը Ռուճաքի կեղեցոյն վրայ ձեռնադրեցաւ :

Կերպարապատիւ Յօհաննէս սրբազանը այս առթիւ հաճեցաւ այցելութեան երթարու Սամաթիոյ սուրբ Սահակեան բարեհամբաւ ու սուրմարանին, ուրտեղ համառօտ հարցաքննութիւն մը ըրաւով, և աշակերտաց զբաւոր աշխատութիւնները անսկիւր զանազան ուսմանց մէջ, իրատ գահ եղաւ անոնց յաւաճող խնամքովն : ուստի իւր ստիճական եռանդուն ազդապիտութեամբը

օրհնեց զամենեան, և զբաւանան նու իրօք քաջաբերեց զբարեխախտած վարժապետները :

— Երտնայք սրբազան Պատրիարքին առժամանակեայ փոխանորդ արժանապատիւ Գէորգ վարդապետը ընկերութեամբ քանի մը հոգեւորականաց և աշխարհական եկեղեցականաց յիշեալ Սրբազանին կողմնէ անցեալ ամսոյ 26ին սուրբ Օննգէան շտաբակութեան գնաց Յունաց առաջնայք սրբազան Պատրիարքին, և 29ին հասնաւ Երտնայք գերապատիւ Պատրիարքին :

ԵՐՏԱՅԻՆ Առաջնայք լրատ, 25 Գեղեցեցիք : Երտնայք սրբազան փաշան ամսոյ 18ին հասաւ ի Գահիրէ՝ Վերի Կղիպոսէն գալով, ուրտեղ գացած էր գիւղականաց խեղճ վիճակը քննելու և զանկալաւայնութեամբ միջոցաց վրայք հոգ տանելու համար : Կարահիմ փաշային սրբազան Լամայի և Սուսաֆա պէյերն ալ, որ Վերի Կղիպոսէն էին, Կպաս փաշային հետ հասան ի Գահիրէ : Սայիտ փաշան նորէն մեկնեցաւ ներքին կողմերը երթարու համար : Սուրբ Տանաթատին այսօր ճամբայ ելաւ բարձրապատիւ Կպաս փաշային քով երթարու :

Բանի մը ժամանակէ ի վեր Հոլանտայի արքայազուն Սարինան իշխանուհին Կղիպոսս կը գտնուի, ուրտեղ իւր բարձր աստիճանին վերաբերեալ պատուով ընդունուեցաւ : Կառավարութիւնը շագենաւ մը թորոց իւր հրամանին ներքեւ, որով յիշեալ իշխանուհին Գահիրէ գընաց և ամսոյ 17ին վերստին դարձաւ յիշխանուհին միտք ունի մտ օրերս ճամբայ ելելու Կարիք պարտեալ համար, ուսկից սուրբ Կրտսեպ մայրութեան պիտի երթայ :

ԱՐՏԱՅԻՆ ԵՆԻՔԻՐ

ԱՐՏԱՅԻՆ, Լաման, 16-28 Գեղեցեցիք : Կղիպոսին խորհրդարանին (բարբառնթ) բացուելուն օրը տակաւին որոշուած չէ, սմանք կը հաստատուէ թէ յունկարի 29ին պիտի գումարուի ի իսկ ուրիշները փետրվարի 4ին կրան, ըստ լամանացոյց :

— Երտնայք Կրտսեպի կրտսեպի զխնար ճանապարհաց վերակացուները ժողով մը ըրին այս օրերս ի Լաման որոշուեալ համար, որ տերտիք միջամտ իս ըրայ գումարան ընկերութեանց կառավարութեանը, սակայն տակաւին կարգադրութիւն մը չեղաւ այս խնարայ վրայք : Կղիպոսս սուրբ մէջ երկաթեայ ճանապարհաց ընկերութիւնները 20 միլիոն լրատ սթէւլինա, սյոնիքն 2200 միլիոն զարուշ, առին իրենց բաժնետիրներէն, որոցմէ 18 միլիոնը Կողմնակից Կրտսեպի և Կրտսեպի եր

Կրտսեպիցն է պատուիրան, կատարող կամաց նուրին գորով լինիմք և սիրող զնա և սիրեցեալ ի նմանէ : Կրտսեպի և անձին մերում գտանիմք սիրողք, եթէ զոր ինչ մեզն կամիմք՝ զնոյն և առ ընկերն մատակարարեցուք, զի ամենայն օրէնք և մարդ արեք ի սմա բովանդակին : Երտ սրբազանն անձն անաղորոյն իցէ, որոյ փառաւորութիւն միայ յանդամոցն՝ ոչ ընդ նմա և ամենայն անդամն փառաւորեցին, ոչ արգեօք իբր անդայ սմն երեկ՝ որ ոչ խնամ տանի փոքրիկ ինչ անգաման գամոց մարմնոյն ի հարկաւորին : Կղիպոսն զմէջ իցէ ազգութիւն, և կամ ընդհանրապէս առեալ զմէջ մարդկայնոցս սեռ, եթէ ոչ ամբողջական իմն մարմն մարդկութեան, և իւրաքանչիւր բաղկացուցիչ անհատը նորին, տարբերական թիւք բովանդակութեան, ուրեմն և միայ և եթ ի նոյնն ոչ սիրող գտանելով մեր, ոչ ապաքէն և անձին իսկ մեր գտանիմք անարգութեան, նոյնպէս և սիրելով զնկերն մեր՝ և զանձինս մեր գտանիմք պատուօքք : Կհա յայցանէ յայտնի ցուցանի, եթէ սիրելով զնկերն մեր՝ սիրեմք և զՄտուած և զանձինս մեր, և չէ ուրեմն վայրապար ամենայն սրբազանիցն բանք, որք եղբայրասէրս լինել մեզ յորդորեն, գիտելով զի ի սիրող սմտի յառաջ գան ամենայն բարեբարութիւնք, խաղաղասիրութիւն, ոչ կամիլ ումք չար, ոչ վնասել ընկերաց, ոչ չարախօսել, ոչ թշնամանել, և որ ինչ ալ ևս այսպիսիք, սիրոյն են ամենեքին սր

տուղ անուշակ : Օտոյն՝ եթէ առ թշնամի մեր մատուցանել ուսար յօրհնաբանեալն անտի բերանոյ Տեառն, զնարք ընդ մեծադոյն դատապարտութեամբ ոչ անկանիմք, եթէ ի բարեկամաց մեր զնոյն զանայցեմք : Կղիպոսն սիրակալք, կարծեմ ոչ որ է ի մէջ որ զանձնէ իւր ոչ խոտտանանցի եղբայրասէրս լինել : Ըստորում իւրաքանչիւր գործք մեր եղբայր սիրութեան երեկն մեզ չարաքք, այլ եթէ նրբագոյն իմն դիտողութեամբ ի քննին մատոյցութեան մի գործոց մերոց, յամենեկին ի նստին զհակառակն նորին գտանեմք ի մեզ : Կրտսեպ գեղարք յիբ ի վերայ փառաւորայ այս դատողութեանս, այլ կրտսեպի փառաւոր ընթացից բանին շոյս զձեզ համոզեցեն : Կթէ մի ի պաշտամանց սիրոյն ցուցին է ի վերայ փառաւոր ընկերին, ոչ քարեօք ի մէջ ցալ չլիտեմ, եթէ սմն ի մէջ պատահանցի ատանոր ըստ կանանց զպատանս, ոչ ապաքէն պատիժք ընկերաց մերոց բրբիլս ի վերայ նորա բաժնուցն մեր երեկն առ իմք, եթէ սմն ի մէջ ի յանցանս գտեալ առաջի վարժապետայն մեր կացուցի ի նշուակիլ, ոչ ապաքէն իւրաքանչիւրք ի մէջ, սմն աստի և սմն անտի բերանս բացեալ բարեմք, մեծացուցանեմք զյանցանս նորա, զգերանէն՝ որ յոյս մեր, անփոյթ եղեալ զփոքրիկ շիղ՝ որ յական եղծօր մերոյ նկատել յանգ գնիմք, յարժամ զմի քր ընկերաց մերոց յանպատշաճ ինչ գնացս անսանկի մք ընդ

կաթեայ ճանապարհաց համար էր, և 2 միլիոնը օտար ճանապարհաց ընկերութեանց համար, որոց բաժանորք են անդ զիսկները : Կամին 1848 այս ճանապարհաց համար 33 միլիոն լրատ սթէւլինա առնուեցաւ, իսկ 1847ին 42 միլիոն լրատ այսինքն 4620 միլիոն զարուշ :

— Երտ կերպ սպասուելութիւն մը սկսու. ի գործ գրուիլ Կողմնակից մէջ երկաթեայ ճանապարհաց համար : Գանապարհորդները շագենաւայ գրաւուանէն իրենց տամակը (պիլիթ) ընդունելու ժամանակը կրնան միանգամայն ապահովել իրենց կեանքը, եթէ փոսնք մը պատահելու ըլլայ : Երտնայք կարգի ճանապարհորդ մը իւր փախաբութեան վարձքն ի գաւ, 3 տընիէ՝ այսինքն 2/3 փարայ վճարելով կապահովել իրեն, եթէ ի ճանապարհին փոսնք մը պատահելու ըլլայ, 25000 ֆրանք : Կրտսեպ կարգի ճանապարհորդ մը 2 տընիէ (1/3 փարայ) վճարելով՝ 12500 ֆրանք առնելու իրաւուք պիտի ունենայ : Կրտսեպս երրորդ կարգի ճանապարհորդ մը 1 տընիէ վճարելով՝ 5000 ֆրանք առնելու է : Երտնայք ներք ժառանգորդացը պիտի վճարուին, եթէ ապահովեալ ճանապարհորդը իւր կեանքը կորսնցնելու ըլլայ ի ճանապարհին :

— Կառավարութեան նոր օրինաց համաժամ 1850 յունկարի 1էն սկսեալ, ամեն տեսակ և ամէն օտար երկրի ապրանքները ինչ ազգի նուերով կու զէ թող ըլլայ, ազատութեամբ պիտի ընդունուին Սեծին Բրիգանիոյ բոլոր քաղաքները մաքրի տուրք վճարելով, որ խիստ քիչ անակ ապրանք համար են : Կղիպոսս օտար ազգաց նուերը միկնայն արտուութիւնները պիտի ունենան, ինչպէս անդ զիսկան նուերը : Կրտսեպս արտաք ըստած ծախքերայ նաւարկութիւնը (արտիքն Սեծին Բրիգանիոյ երկիրներուն մէջ մէկ նաւահանգիստէն միւս մասուսը նաւահանգիստները ապրանք տանելը) անդ զիսկան նուերը կարող պիտի ըլլան ընելու :

Սուտի այսուհետեւ գաղղիացի կամ օրիշ ազգի նու մը պիտի կրնայ Կղիպոսի բանակը Կողմնակից բերել, նմանապէս Կրտսեպից նու մը Կրտսեպ համարանոցին ընդմիջ, և Կղիպոսից նու մը Համաժամայն շտաբակ բերել, և այն : Կրտսեպ նախկին օրինաց համաժամ չէր կրնար ըրալ, այլ իւրաքանչիւր ազգի ապրանքը իւր երկրէն իւր նուերով պիտի բերուէին և ուրիշ զանազան արգելքներ կային : Կառավարութեան այս պատուութեամբը գրեթէ պիտի պատկուի առեւտրոյ ազատութեան մարդասիրական դրութիւնը, որոնք հատուտութեամբ համար այնչափ աշխատեցան Կղիպոսները և իւր սրբանները :

Երեկս, զնարք ճանապարհաց մեզ գիշերն և զորքս երկարեալ թուի ժամանակն զիշերոյն, և զորքս ցանկամբ այգանալոյն, զի նախ քան զնախաձաշին մեր՝ մատնեցուք զնա պատճոց վարժապետին, որով որպէս թէ մեծադոյն ինչ գործեալ պարծիմք յանձնու մեր և բերկրիմք, ոչ և այսու շատացեալ անցանեմք առաջի պատուահանալ ընկերին մեր, և զձեռս մեր ընդ կուրծս շիկալ առաւել ևս զիժեցուցանեմք : Կրտսեպ համարձակեցի որ արգեօք ի մէջ զայստիկ սրտ զեղբայր սիրութեան անուանել :

Կլ զայստիկ տացեալ արգ սրացուցանել կամիմ արգեօք զյանցուորն, կամ անդատաւորոց զնա առնել ի վերայ յանցանաց իւրոց, քաղցիցի, վանդի յանցանոյն՝ միշտ գատապարտել է ըստ չափու յանցանոցն, այլ զմ ընդէր գաւ տապարտութիւնը նոյնն՝ մեզ բերկրութիւնս պատճառեցեն, որ հակառակ է եղբայրսրութեան և զիսկեցողութիւն անձին բարութեան, եթէ գոյն ինչ ծախած տարն յանձնու մեր՝ մեծապէս վնասուցանէ երբեմն զսիրտս, ընդէր ապաքէն և պատիժք ընկերացս ոչ զնոյն ներքործեցեն ի մեզ՝ եթէ անդամ զնա գիտեմք բոլորութեան մերոց : Կսկ եթէ կամ իցէ ձեզ հարցաւ նեւ թէ զմէջ ինչ արգեօք առնել պարտ և մեզ յանցուսը ընկերին մեր, որոյն ձեզ առաջի առնեմ իբր և ինչ իր միջանկեալ, Կղիպոսն արգեօք առնել պարտ է մեզ՝ եթէ մի յանդամաց մերոց

ԳԱՂՈՒՄ. Փարիզ, 17.29 Գեղարքունիքի Թեմային անույժով Գաղղիան համագրութեան մէջէ, թէ պետ ազգային երեսփոխանաց մեծագոյն մասը համաձայն է կառավարութեան և հասարակա պետութեան գահերէջին հետ, ՚ի վերայ այսր ամենայնի միտքերը հանդարտ չեն և հետևաբար այս հանգիստ կացութիւնը ամենին հաստատուն չիրար համարուիլ: Օսնագան կուսակցութիւնը ներքը իրարու հետ միշտ մտաբառերու վրայ են: Կայսերականները, թագաւորականները և հասարակապետականները, որոնք երբեք գիտաւոր կուսակցութիւններ են Գաղղիայ մէջ, իւրաքանչիւրը մէյմէկ կողմ կը բռնէ, բայց երկուստեք թիւ չկայ թէ հասարակապետական կուսակցութիւնը որ ըստ օրէ տիրանալու վրայ է: Երեսփոխանը ըստ օրէ դառն գանգաւորներ կրնեն հասարակապետութեան գահերէջին դէմ, որ աստիակապետականները քիչ քիչ կը հեռացնեն տերութեան գործընթացէն, և անոնց տեղ կայսերականները և թագաւորականները կը դնեն:

Եւս մեղադրութեան դէմ հետեւեալ յօդուածը կը հրատարակէ Երեսփոխանը ըստ օրէ կառավարութեան օրագիրը:

«Հրատարակիչք ունենք, որոց գրիք կերևի թէ լեզուով շարժանալէ, ամէն օր ջանք կընեն, խորագրի հետաքրքրութեամբ մը, միտաւոր անցիւալ ընթացքը այն անձանց, որոնք կառավարութեան կողմնէ տերութեան պաշտօններու մէջ գրուած են, Եւս անցեալ ընթացքը սաստիկ չարամտութեամբ մը կըմտնեն, և շատ անգամ բողբոջիկ կայսերականները զանկալ շարանախանձ և սուտ բացատրութիւններով: Երեսփոխանը քիչ քիչ 40 տարուան մէջ երբեք չեղափոխութիւն պատահելէն ետեւ, ուլ է տէրութեան գործոց մէջ քիչ շատ փորձառութիւն ունեցող այն մարդը, որուն նախընթաց կացութիւնը չբարձրէ այս շարախօսաց կիրքը: Երբ թէ նախկին կառավարութեան ներքեւ իւր հայրենիքը ծառայելու մի միայն գործադրութիւնը յանցանք մը եղած ըլլայ:

Եւս այս ստեղծ կարգադրութիւնը յաջող փախձան մը պիտի չունենայ, ինչպէս որ իրենք կը յուսան: Կայսեր եղբորդին անյող ողջ պիտի մնայ իւր սրտանը մէջ, և ամէն կուսակցութեանց մարդիկը տերութեան պաշտօններու մէջ պիտի գործածէ ըստ օրինակի իւր հօրեղբորը Երեսփոխանին:

Առ ի Երեսփոխանի նախորդ թագաւորին արտաքին գործոց պաշտօնակց մօտիւ Կիրոն քանի մը շաբաթէ ՚ի վեր փարիզ կը գտնուի, և ազգային անկողնեան երեսփոխաններէն շատ երեւելի անձնիք այցելութեան գացին անոր տունը:

Այս քաղաքի Երեսփոխանը ըստ օրէ կը պատկանէ կոնդակ մը հրատարակուած է, որ կը հաստատուի փարիզի արքեպիսկոպոսին և Եւսիք բարաքին եւ պիսկոպոսին վճռած եկեղեցական դատապարտութիւնները Եւսիքով արբային դէմ: Եւս արբան համարակեր է պաշտպանելու ստորին կարգի կղերին ազատութեան (էմանսիպանսիոն) վարդապետութիւնները, և հաւատարմալ ժողովրդեան իրաւունքը եկեղեցական գործոց կառավարութեանը մէջ:

Տրաքոս քիւր Երեսփոխանը երկար պատասխան մը կը հրատարակէ յիշեալ կոնդակին դէմ: Եւս պատասխանը Եւսիքով արբային ստորագրուած է, որ կը բողբոջէ Գաղղիան վճռոյն դէմ, առանց անհնազանդութիւն ջուրներու անոր հոգեւոր իշխանութեանը:

Արդար ու աղմուկով վիճարանութիւններէ ետեւ ազգային երեսփոխանաց ժողովը, իւր մեծագոյն մասին հաճութեամբ վերստին հաստատեց օգեից խնդիրներուն վրայ եղած տուրքը: Եւս տուրքը, որ ազատասէրները բողբոջին ջնջելու դէմ, ստորին հարիւր միլիոն ֆրանքէն աւելի եկամուտ կը բերէ ազգային գանձուն:

ԻՏԱԼԻԱ: Ինչմանդէի ազգային երեսփոխանաց խորհրդարանը գեկտեմբերի 8-20ին բացուեցաւ ՚ի ներկայութեան օգոստոսիաւ Վիլհելմ Կայսերին: Եւս Եւսիքով արբային օրինակները իւր ըստ ըստ ստիպութեան, բողբոջելով երեսփոխանները և ծերակուտին անդամները իրենց ազգապիտան պարտաւորութիւնները կատարել ՚ի պայճառութիւն տերութեանը և ՚ի յառաջագիտութիւն ժողովրդեան, թագաւորը իւր ատենաբանութեանը մէջ ըստ: «Եր կացութիւնը, որուն համար ծանր է կընեն, չորս ամիս կայ, զգալի կըրտիւմը չփոխուեցաւ: Եւս այս է որ բարեկամ տերութեանց հետ ունեցած մեր կապակցութիւնները աւելի զիւրացան, մեր համարումը և պատիւը աւելի հաստատուեցան, բայց ամէնէն երեւելի խնդիրները, թէ ներքին և թէ արտաքին, տակաւին ՚ի կախ կըմնան»:

Եւս հանրապետ այս տերութեան ամէն նահանգաց մէջ հանգստութիւնը կը տիրէ, և կառավարութիւնը շարունակ կաշխատի վերջի պատերազմին պատճառած ամէն կերպ խեղճութիւնները թիւթեցնել, որչափ որ կարելի է:

Շոտլանտ հասած վերջի լուրերը կը ցանցան թէ վերջապէս Վիտա Ինտերրոգ խօսք տուեր է դառնալ իւր մայրաքաղաքը մօտ օրերս, Կը հաստատեն թէ քաղաքական խնդիրները գրեթէ աւարտուած են:

մէջը զիւրացեր են և միայն դրամական խնդիր տակաւին ՚ի կախ կըմնայ: Եւս մայրաքաղաքին կառավարութիւնը, նմանապէս վաճառարանները և բողբոջ ժողովուրդը մեծ նեղութեան մէջ են գրավի պակասութե կողմնէ: Գաղղիան կառավարութիւնը փոխ գրամաւանելու վրայք կաշխատի ժամանակէ մը ՚ի վեր, բայց տակաւին չայս ամէն սահմանք գործը յաջող փախձան մը ունեցաւ:

Գաղղիան կը պայքարէ և բեռնորդին Առ ի Վասթայի և Կապրիէլ կոնտեր գեկտեմբերի 18ին ըստ ըստ տիրացուց հասան ՚ի Շոտլանտ Երեսփոխանը: Եւս քաղաքը Գաղղիան գալուտեան իրրե կարապետ կը համարի հասարակութիւնը:

Երբեք կարգինալաց ժողովը, (որուն յանձնուած է անույժով հանձնական վիճակաց կառավարութիւնը) հրամանագիր մը հանեց գեկտեմբերի 14 ամսաթուով, թէ հանձնական նախկին գրամանցը (պոնգա) մօտ օրերս պիտի վերջանայ, և անոր տեղ ուրիշ նմանօրինակ գրամանց մը պիտի հաստատուի պապական իշխանութեան վերատեսչութեան ներքեւ. իսկ այժման գրամանցը վերջը, որ հասարակութեւ ձեռքը կը պարտին, պապական նոր գրամանցը կը հետ պիտի փոխուին:

Գոսկանայի կառավարութիւնը միտք ունի, կը սեն, օրինաւոր կըրտիւ գուժարել ազգային երեսփոխանները գալ փետրվարի ամսին մէջ: Եւս քաղաքը Կաղղիան անույժով հանգստութե մէջ է, և կը հաստատեն թէ բարձրագոյն Վեճ Գոսկը որչէր է միշտ անփոխ և հաստատուն պահել ըստ ամենայն մասին ազգային սահման գրութեան պայմանները:

Եւս Կաղղիան Վեճ տիրէն նշանակութեան արժանի երեւելի լուրեր չկան: Վատեցքի մարաջախտին վիտուարական հոր կառավարութեանը ներքեւ հանգստութիւնը կը շարունակուի յիշեալ նահանգին մէջ: Եւս տարիներ սկսեալ Վեճ տիրէ կի պահպան զօրքը սովորական կըրտիւ հասարակաց սնուկին ծախքով պիտի բնակին, բանով մինչև ցայժմ քաղաքացոց տները կը բնակին:

ԱՒՍՏՐԻԱ. Վէնա, 6 Յունիսի ըստ լուրերաց:

Ինչպիսիքան նոր բարեկարգութիւններ իջործ կըրտուին քաղաքական կառավարութեան մէջ: Օսնալան պաշտօնատարաց մեծագոյն մասը պիտի փոխուի, և անոնց թոշակը համեմատաբար պիտի նուազի: Կայսերական արքունիքը եղած գործակալաց և ծառայից թիւը ոչ միայն մեծագոյն պակասեցաւ, այլև մնացելոց տարեկան վարձքէն գրեթէ չորրորդ մասը իջեցուցին:

սխառութեանցի, հաստանել զնա իսկոյն և ՚ի բացարկանել, եթէ նախապէս գարման տանիլ նմա: Եւս ապաքէն նախ բժշկիւ նմա կարգեմք յապաքի նա թի նորին, եթէ ՚ի միտք սպեղանեաց բժշկին ոչ ինչ օգտեցաք, զայլ սպեղանիս նմա պատրաւ տել ժախքի ՚ի բժշկին, և զամենայն զգուշութի յանձին ընկալեալ, և ՚ի կերբեաց անգամ հրաժարիմք, որ կարիքն է բնութեան, զի ապաքինեցի իւր ապա՛ եթէ ոչ ինչ օգտեցիմք և յարցանէ, և յոյս բժշկաց հաստանին յապաքինութեան նորին, յայնժամ հաստանեմք զնա ՚ի մէնջ և ՚ի բաց արկանեմք, զի մի և ամենայն անդամք մեր ընդ նմա ՚ի կորուստ ելցին: Եւս յայն ուրեմն պարտ է աւելի և աւ ընկերն յորժամ տեսանեմք զնա սխառութեան ՚ի յանցանս, նախ զվնասակարութիւն յանցանացն առաջի նորա եղեալ որչափ և հնար է զպակասիս իրատուց հարկաւորի մեզ մատուցանել նմա, երկրորդէ և երրորդէ, իսկ եթէ ոչ ինչ ներբարձեոցն այսորիկ վատութե նորա, յայնժամ օրէն է մատնել զնա ՚ի հարկաւոր սպեղանիս պատժոց, և այն ոչ ուրախութեան մեր պատճառ առնելով, այլ յաւեւ սրտակեղցաւոց զի որպէս կորուստ միոյ յանգանոց սրտմութիւն աղէ մեզ, զնոյն սրտմութիւն կը կը պարտ է և ՚ի վերայ պատուհասակած ընկերին: Եւս այս պատուհաս յանձն նորին իրաւացի գորով, յայնժամ և նա՛ պատու կը պարտութեան մեր համարի, ըստօրում ՚ի բարութիւն ընկերին և ՚ի զգաստութեան:

տու թիւն նորին ջանքեցաւ, և ոչ յատելութեան կամ ՚ի նախանձուէ, Եւս այս և այս ունի ընդ իւր պայման անհրաժարելի: Եւս անոնց նա՛ որ գատիլ կամ զընկերն յանցաւոր, չունի երբեք իրաւունս ՚ի վերայ նորա, եթէ և ինքն զնոյն արտ ունիցի սխառութեալ, այլ պարտ է զի այնպիսին մաքուր յամենայն արատոյ եղեալ, և ապա իրատելոց զնա ընել դատաւոր, վասնզի՛ բժշկի որ զգուշաց իւրոց բուժել չգիտիցէ, զիսորք զայլոցն բժշկել յանդգնեցի. ապաքէն պարտ է մեզ նախ զգոյշ կալ յամենայն անպատշաճ ընթացից, և ապա մատչել ՚ի իրատ այլոց, զի մի և յանդի մանութեան գատնիցիմք արժանաւոր, զայս բան ՚ի նոցանէ ընկալեալ: Եւս ինչ, բժշկեալ զանձն բուժի վերաբերից աստի, ահա ցուցաւ յայնուպէս թէ կարծեցեալ եղալորտութիւն մեր ոչ է ճշմարտ և եղալորտութիւն, ուրեմն զայստիկ պար այժմէն ՚ի վերայ մեր տեսանեմք, հարկ է և այժմէն հերքել գնտին և բնաջինջ առնել յանձնաց մերոց՝ եթէ եղալորտութեան ցանկալք, զի մի ընդ աճիլ հասակի մերում, և նա ընդ նմին աճեցեալ բողբոջին յանձինս մեր ունա կացի, մինչև ոչ այլ ևս դարման ապաքինարար նմա գտանիլ:

Ուրեմն Երեսփոխան իմ սիրականք, եթէ ամենայն ազգային և անձնական բարութիւնը ՚ի սկզբանէ և այսր ՚ի սիրոյ յառաջ գան, զոչ ընդ նոսին հետեւաբար և հոգեկանն բարութիւնը, ապաքէն

Յարակերպոյ Իսկի-պարտոս սորբի Խալէ Գաղղիան, Յարակերպ Օստար Յօհաննէսիան:

Վրաստանը և որ անցեալները զինուորական կառավարչի զորապետ Վերտնին հրամանաւ 7 լրագրաց հրատարակութիւն արգելեցաւ ի Վիննայ որոց մէջն է նաև Վրէն լրագիրը : Վրէն Վիննայի լրագիրը նոր հրաման մը կը հրատարակէ յիշեալ զորապետ Վերտնին արտած , որ կարգիւ Վրէնին Վիննա մաները քանզի այս լրագիրը նորէն պիտի հրատարակուի Պրուսիա քաղաքը : Վիննայի ստորագրողաց քով է թէ յիշեալ լրագրոյն թիւերէն գտնուելու ըլլայ ի գտնաստան պիտի կոչուին , և պիտի պատժուին պատերազմական խորհրդարանին վճռով :

Հասարակութիւնը ուրախ սրախ խնջու պաշտօնէից ժողովոյն որոշումը , որ կը ընէ թէ օտար և թէ ազգային լրագրոց վրայի կիւքը (տամ կա) , և անոր համար առնուելու տուրքը :

Սեփականաբար Վերտնին ի յիշանք , որ փետրվարի յեղափոխութենէն յառաջ խիստ մեծ ազդեցութիւն ունէր Վերտնին գործոց մէջ : Պէճիգայի Պրուսիական լրագրոցը կը բնակի այժմ իւր բոլոր գերագատանաւը : Վրէն թէ , թէ պէտ յիշեալ վարդապետի նախագահը Վիննայի խորհրդարանին հաստատուելու մը մտքին մէջ բարդովն հետու կենալ քաղաքական գործերէ , ի վերայ այս ամենայնի Վստրիոյ այժմեան կառավարութիւնը շատ անգամ սորոհանդակներ կը յուզարկէ , անոր խորհուրդ հարցնելու համար երեւել խնդիրներու մէջ :

Վրաստանի աթոռայն վերաբերեալ նահանգաց , նմանապէս աւտորիական Վտարի սահմանադրութիւնները ստուելու վրայ են : Վասնաւոր յառաջադրանքներ մը մէջ կառավարութիւնը կաշխատի պատճառներ յառաջ բերել սահմանադրութեան 836-րորդ յօդուածոյն անգործադրութեան վրայ , որուն զորութիւն 1849 տարւոյն ամէն սահմանագրութիւնները պէտք են ի գործ դրուել և ներկայացուիլ աւտորիական ընդհանուր խորհրդարանին : Վրաստանի մասնաւոր խորհրդարանները պիտի սկսին , կըսեն , իրենց աշխատութիւնները այս ձևերան մէջ :

ԳԵՐՄԱՆԻԱ . Վերմանական գաշնակցութեան խնդիրը , թէ պէտեւ ըստ երեւմանց յառաջանալու վրայ է , բայց տակաւին շատ գծուարութիւններ կան , զորոնք խիստ տարբեր նկատմամբ կը նային Վստրիան և Վրուսիան : Վստրիան տերութեց փոխանորդները արդէն գացին ի Ֆրանկֆորտ , ուրտեղ բարձրագատիւ կայսերան Յովհաննէս արքեպիսկոսը գեկտեմբերի 8-20ին հրատարակեց գերմանական տէրութեան աթոռակալութեան ի ներկայութեան Վստրիոյ և Վրուսիոյ փոխանորդաց : Ուստի սա այժմ գերմանական կեդրոնական իշխանութիւնը հոգաբարձուաց ժողովն մը յանձնուած է , ըստ գաշնակցութեան որ սեպտեմբերի 18-30ին եղաւ Վստրիոյ և Վրուսիոյ կառավարութեանց մէջ : Վստրիոյ գաշնակցութեան հաճուի սուած են Վերմանիայի գրեթէ բոլոր տէրութիւնները , բայց ի քանի մը պղտիկ կառավարութիւններէ , որոնք ևս վերջապէս պիտի հարկադրին իրենց հաւանութիւնը սուր :

Յիշեալ հոգաբարձուաց ժողովոյն աթոռը՝ Վերմանիայի Վրուսիոյ ամուր քաղաքին մէջ պիտի ըլլայ :

ԲՐՈՒՍԻԱ . Հասարակութեան ուշադրութիւնը գերմանական գաշնակցութեան նոր ժողովոյն վրայ դարձած է . որ արդէն սկսաւ ի գործ գնել իւր իշխանութիւնը : Վրուսիոյ երկիրներուն մէջ բազմաթիւութիւնը և հանգստութիւնը կը շարունակուին միշտ : Վստրիոյ 1850 տարւոյն երեւմտեց հաշուեցուցակը հրատարակուեցաւ , որուն համեմատ տէրութեան ստիւրակեան եկամտից գումարը՝ 91,302,353 թալէրի որոշուած է . և ստիւրակեան ծախքը՝ 91,293,140 թալէրի : Իսկ արտադր կարգի ծախսուց գումարը՝ 4 միլիան 934 114 թալէրի որոշուած է :

Վրաստանի ազգային ժողովը մարդասիրական կարգադրութեան վրայ ըրար փիւսքաբանութիւններ ընելէն ետեւ , իւր անդամաց մեծագոյն մասին հաշուէր ընդունեցաւ զայն . այսինքն հրեաները այսուհետեւ ազատ պիտի ըլլան յիշեալ տէրութեան մէջ , և քաղաքացոց իրաւունքը պիտի վայելեն , ըստ օրինակի քրիստոնէաց պալատացոց :

ՅՈՒՆԱՍԷՆ . Աթլիք 28 Վեկտեմբերի : Թագաւորը արժան համարեցաւ պաշտօնէից խորհրդարանը լուծել , և նոր խորհրդարան մը հաստատուց նախագահութեամբ պարսն Վրէնիին որուն միանգամայն յանձնուած է ծովային զորութեանց պաշտօնը : Պարսն Վրուսիոյ արտաքին գործոց պաշտօնէայ , զորապետ Վրուսիոյ արտաքին խորհրդարանէ , պարսն Վրուսիոյ ներքին գործոց , և պարսն Վրուսիոյ արգարութեան պաշտօնէայ անուանեցան :

Հայրենասէր երեւելիներէն շատերը գոհ չեն այս նոր պաշտօնէից բաղադրութենէն . որոց գրութիւնը պիտի ըլլայ , ինչպէս որ կերելի է հետեւի միջոց հանգուցեալ Վրուսիոյ քաղաքական ընթացքին . և յայտնի է որ անոր քաղաքական նութենէն ամենեւին օգուտ մը չըլլալէն ի դատ Յունաստանին , մեծ վնասներ ծագեցան :

Մոտ և Վրաստանի նահանգաց մէջ աւազակութիւնները խիստ շատցած ըլլալով , կառավարութիւնը փութացաւ յատուկ զօրք յուղարկել այն կողմերը , որպէսզի այս շարագործութեց առաջը առնուուի շուտով :

ՊԱՆՈՍԱԿԱՆ ԽՈՒՐԻՔ

Չմուսնիւ , 5 Յունվարի 1850 :

Թեպէտեւ լրագրոյս հրատարակութեան օրը վաղն է , բայց սուրբ Ծննդեան տօնախմբուէր պատճառաւ , այս անգամ օր մը յառաջ հրատարակեցինք զայն :

Վեճին Վրուսիոյ նաւատորմիցը հրամանաւ տարութիւնը որը Վրուսիոյ Վերգըր ծովագետին , Ստրանիսին մեկնելով Վրուսիոյ գնաց , որ Վրուսիոյ նաւահանգիստն է . և անկէջ Վրուսիոյ պիտի երթայ : Վստրիոյ նաւատորմիցը բաղկացեալ է 13 նաւերէ , որ են 6 եռայարկ նաւ և 7 շոգեշարժ ֆրեկատ կամ գորվիթ :

Վրուսիոյ նաւատորմիցը անցեալ շաբթուանէ ի վեր Վրուսիոյ նաւահանգիստը կը գտնուի , հրամանատարութիւնը Տէչէն ծովագետին : Վստրիոյ նաւերը , որոց մէջ 8000 հոգի կայ 10 կտոր են , այսինքն 6 եռայարկ նաւ , 1 ֆրեկատ , 2 շոգաշարժ ֆրեկատ , և 1 շոգեշարժ գորվիթ :

Յիշեալ նաւատորմիցին պատճառաւ բաւարարական աւաւտուր կը ըլլայ քաղաքին մէջ . մանաւանդ ուտելիք փաճաւորները յաջողութեան մէջ են : Կը հաստատեն թէ այս օրերս նաւատորմիցը պիտի մեկնի Վրուսիոյ գաւառը համար :

Վրուսիոյ նաւատորմիցին մէկը անցեալ օր արթած ըլլալով պոռնիկ կողմ մը տուն գացեր է , և չեմք գիտեր ինչպէս եղեր է , որ մեռուցեր են զիտեղ նաւատորմին : Յանցաւ որ քաղաքին կառավարութեան բանտը գրուեցաւ անմիջապէս :

Շատ ժամանակի ի վեր սչօք կը յիշէ այսպէս անձրեակի ձմեռ մը : Վրուսիոյ ամիս մը կայ , որ շարունակ անձրեակ կուգայ . գաշտերը ըլլով լեցուեցան , և քաղաքին մերձակայ գեղերը մեծ վնաս կրեցին ջուց յորդութենէ : Վրուսիոյ քաղաքը երեքշաբթիէն ի վեր օդը քիչ մը պարզեցաւ և պայծառ արեւ տեսներ . բայց այսօր հորիզոնը վերստին մթացաւ . ի վերայ այս ամենայնի կերելի թէ հրեւիսային օդը պիտի հաստատուի :

Վրուսիոյ տարի բանի մը անգամ ներկայ գրուած էր Վրուսիոյ տարու սուրբ խաչի դպրատան շաբթական հարցաքննութեան հանդիսին մէջ , և ուրախ եղանք մեծապէս տեսնելով նոյն դպրոցին բարեկարգութիւնը և աշակերտաց յառաջադիմութիւնը հայրաբանութեան և ուրիշ հարկաւոր ուսմանց մէջ : Վրուսիոյ վերատեսչութիւնը , որ ամենեւնի կարևորն է , յանձնուած է արժանապատիւ և գիտնական տէր Յովհաննէս աւագ քահանային սուրբ խաչի եկեղեցոյն . իսկ հայկաբանութեան գաղտնաւորութիւնը կը ընէ զփոփոխութիւնը պատուելի սրբան Վրուսիոյ տէր Յովհաննէս : Վստրիոյ այս արժանապատիւ և գիտնական անձանց միաբանեալ անխնայ աշխատութեանց արդիւնքն է յիշեալ դպրոցին այսօրինակ յառաջադիմութեանը : Վրուսիոյ այս ամենայնի այս ցանկալի փոխձանը ամենեւնի չէր կրնար ձեռք բերուիլ , առանց ազգասիրական առատաձեռն խնամոց և սրաշարժութեան մեծապատիւ Փիլի

միշեան Նշան աղային , և առանց յարատեւ և եւրոպական ջանից ու սուսմասիրական ընկերութեան , որուն նպատակը ամէն կեդրեւ օժանդակ ըլլալէ յիշեալ դպրոցին զարգացմանը :

Վրուսիոյ քաղաքատան աշակերտաց հայրաբանութեան մէջ ծառայող մեր ընթերցողաց սուրբ համար , կը հրատարակուի մը այսօր՝ լրագրոյս Վրուսիոյ նախագահութեան մէջ ընկերութեան վրայօր գրեալ ծառ մը , անուանելով թէ այս հրատարակութիւնը ուրիշ դպրատանց և սո նախանձապատեւ առիթ մը կրնայ ըլլալ :

Վրուսիոյ Վրուսիոյ լրագիրը գեկտեմբերի 10 թերթին մէջ հետեւեալ յօդուածը կը ըլլէ :

Տաճկաստանը խիստ քրիստոնէական կերպով վարուեցաւ փոխտոնականաց հետ , զորոնք իւր վարդապետ հրատարակութիւնը ընդունեցաւ : Փնաք այս կառավարութեանը , փնաք այս ազգին , որ մարդասիրութիւնը ի գործ կը դնէ , առանց մտապարծութիւն մը յուզելու : Վստրիոյ ամառը զարկոց բարեկրթութեան տարածման վրայ գաղտնաւոր շրջանը ըլլաւ ըստ կրօնին , որուն համար սեղան կը կոչուին :

Վրուսիոյ նաւատորմիցին հետեւեալ լուրերը կը հարցըրեն մեզ :

Վրուսիոյ նաւատորմիցին արդարութեան բարձրագոյն տեսնին նախորդ գահերէց Վրուսիոյ փառան հրաման ընկալու ներկայ գտնուել պաշտօնէից ստիւրակեան ժողովոյն մէջ : Վրուսիոյ արգարութեան ժողովոյն անգամ Վրուսիոյ պէյը՝ արգարութեան ժողովոյն անգամ անուանեցաւ : Վրուսիոյ Վրուսիոյ պէյը՝ որ կայսերական տեսնին թղթակցութեան գրատան անգամ է , չորրորդ կարգի պաշտօնատարի աստիճան ստացաւ :

ԱՌԵՒՏՐԵԿԵՆ ԼՈՒՐԵՐ

Չմուսնիւ , 5 Յունվարի 1850 :

Տօներուն և անձրեակին աւուրց պատճառաւ քիչ մը հանդարտութեան մէջ է առուտուրը . և սպասուող գիտերը նոր փոփոխութիւն մը չստացան :

Վրուսիոյ : Վստրիոյ արժէքը 107 1/2 - 108 զուրու չէ չէրին :

Փնաք : Վրուսիոյ Վրուսիոյ պէյըն գիտեր՝ 73-82 զուրու չէ ըստ տեսակին . իսկ թղթատու սպարանքին գիտեր՝ 95-112 զուրու չէ կենդինարը :

Տրուսի : Վրուսիոյ արժէքը է 215-220 զուրու չէ կենդինարը ըստ տեսակին :

Ղեկի : Վրուսիոյ 15 1/2 - 16 1/2 զուրու չէ կարճէ : Սեղան : Կը ըստ տեսակին 875-925 կենդինարը , սպարանքին լուրութեանը նայելով :

Վրուսի : Վրուսիոյ մէջ աւանդուող պայմանաւ (ֆրանկագրոս) 33-33 1/2 կը ըստ տեսակին :

Վրուսի (Վրուսիոյ Վրուսիոյ) : Վրուսիոյ մէջ աւանդուող պայմանաւ կը ըստ տեսակին 11-11 1/4 զուրու չէ չէրին :

Չիլի : Վրուսիոյ գիտեր՝ 210-225 զուրու չէ :

Տրուսի : Վրուսիոյ 18 1/2 - 23 1/2 զուրու չէ չէրին ըստ տեսակին :

Իտալի : Վրուսիոյ արժէքը է 650-670 զուրու չէ հարկաւոր հօտան՝ ըստ տեսակին :

Ծ Ա Ն Օ Թ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Վստրիոյ երկու շաբթուան անգամ մը սպասած օրը կը հրատարակուի : Տրուսիոյ գիտեր՝ 120 զուրու չէ կենդինարը : Վրուսիոյ կուգէ , կրնայ ստորագրուիլ : Վրուսիոյ Արշապատեան Արշապատեան գրատանը . իսկ ուրիշ քաղաքաց համար՝ ահա կը ընտանալիք լրագրոյս յարգի գործակալաց անուանը , որք են :

Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը :

Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը :

Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը :

Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը :

Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը :

Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը :

Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը :

Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը :

Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը : Վրուսիոյ արժէքը :